

"Schuman en de Saar" in Het Parool (26 juli 1952)

Source: Het Parool. Vrij Onverveerd. dir. de publ. Van Norden, W. 26.07.1952, n° 2 314; 12. Jg. Amsterdam: Het Parool.

Copyright: (c) Het Parool

URL: [http://www.cvce.eu/obj/"schuman_en_de_saar"_in_het_parool_26_juli_1952-nl-97b05ab2-ee48-4637-8614-2191fdf955d5.html](http://www.cvce.eu/obj/)

Publication date: 17/09/2012

Schuman en de Saar

De Franse minister van Buitenlandse Zaken, Robert Schuman, heeft door een niet al te fraaie manoeuvre getracht de oplossing van de Saarkwestie te forceren. De ministers der zes landen van het plan-Schuman waren bijeengekomen om enkele op zich zelf niet zo bijzonder principiële kwesties betreffende de kolen- en staalgemeenschap te regelen. De zetel der organen moest nog worden vastgesteld en de leden van het Hof van Arbitrage en van de Hoge Autoriteit moesten worden benoemd en dan zou de gemeenschap onmiddellijk in werking kunnen treden. Niets vermoedend kwamen Schuman's collegae bij elkaar om echter volkomen onverwacht door hun gastheer het Saarprobleem voorgezet te krijgen. Het meest verrassend moet dit wel geweest zijn voor de Duitse bondskanselier dr Adenauer, die daags tevoren nog uitvoerig met Schuman had gesproken, maar in het geheel niet op de hoogte was van het Franse voorstel om eerst Straatsburg de voorlopige zetel der organen van het plan-Schuman te maken en daarna Saarbrücken als definitieve zetel aan te wijzen; dit gebied zou men dan moeten „Europeaniseren”.

Het spreekt wel van zelf, dat de zes ministers hier niet uit kwamen, zodat men ten slotte een voorstel aanvaardde van De Gasperi, die van oordeel was, dat Schuman met Adenauer over de gehele kwestie van het Saargebied diende te onderhandelen. 15 September zouden dan de zes ministers weer bijeen komen om definitieve besluiten te nemen. Maar met deze onelegante manoeuvre heeft Schuman dit netelige probleem, dat een werkelijke toenadering tussen Frankrijk en Duitsland voorlopig in de weg staat, vastgekoppeld aan een op zichzelf geheel ondergeschikte kwestie van de zetel van de kolen en staalgemeenschap, hiermede het risico nemend dat men deze gemeenschap nog vóór zij in werking treedt, geheel onnodig verdacht maakt.

Bovendien, wat betekent „Europeaniseren” van het Saargebied eigenlijk? Dat de Saar zijn soevereiniteit ontvangt van een Europees parlement? Dan is het nog rijkelijk vroeg om hier nu al over te gaan onderhandelen en liefst vóór 15 Sept. tot oplossing te willen komen. Wil men van het gebied een soort federaal territorium maken zoals Columbia dit is in de Verenigde Staten? Ook dan lijkt het ons beter eerst eens te wachten totdat die federatie inderdaad in zicht is. Het verwondert ons bepaald niet dat de Duitsers — en zeker niet alleen zij — ietwat wantrouwig staan tegenover de Europese ijver van minister Schuman. Men heeft hier waarschijnlijk weer te doen met een afleidingsmanoeuvre om binnenlands-politieke doeleinden te bereiken, in dit geval om het E.D.G.-verdrag en de tractaten van Bonn door de Franse Kamer te krijgen. Bovendien kan men zich afvragen, wat de Fransen van plan zijn voor offers te brengen op het „altaar van Europa”. Willen zij de Europeanisering van het Saargebied uitsluitend gebruiken om hun economische relaties met dit gebied voor de toekomst te verzekeren? De Duitsers vragen verder niet geheel ten onrechte, dat ook de Saarlanders zelf een woordje zullen moeten meespreken over hun eigen toekomstige status. Niemand kan hiertegen redelijke bezwaren inbrengen en een uitspraak van het volk in het gebied zou een vastere basis bieden voor een definitieve regeling dan beweringen zowel van Franse als van Duitse zijde over de zgn. wil van de Saarlanders zelf.

De gedachte om het Saargebied tot Europees gebied te verklaren heeft zeker aantrekkelijke kanten. Maar dit kan alleen met instemming der Duitsers. Wordt deze niet verkregen dan mist de „Europeanisering” volledig haar doel: nl. om een gevoelig obstakel voor samenwerking tussen belde landen uit de weg te ruimen.

Het Franse dagblad „Le Monde” opperde vorige week het idee, dat de Duitsers eerst wezenlijk overtuigd zouden zijn van de oprechtheid der Franse bedoelingen met hun „Europeanisering” indien het offer dat van Bonn ongetwijfeld wordt gevraagd zou worden gecompenseerd door een Frans offer van dezelfde aard. „Frankrijk zou daarom met het Saargebied ook enig zuiver Frans gebied moeten europeaniseren”, aldus het blad. Deze suggestie lijkt nog zo gek niet.

Dr Hallstein, Adenauers adviseur voor buitenlandse zaken, voert thans besprekingen met Schuman over het Saargebied. Of die tot snelle resultaten zullen leiden staat te bezien. Voor de regering van Adenauer, die het toch al moeilijk heeft in de Bondsdag naar aanleiding van de E.D.G. en de contractuele overeenkomsten met de Grote Drie komt deze bespreking op een zeer ongunstig tijdstip. Zij kan niet riskeren nog eens een nieuw punt van oppositie in het parlement van Bonn te verschaffen. Dit neemt niet weg, dat het voldoening zou schenken indien een oplossing zou kunnen worden gevonden. Dat dit echter mogelijk zal zijn zonder dat ook van Franse zijde concessies worden gedaan die vertrouwen wekken in de oprechtheid van de Europese

politiek van Schuman wagen wij te betwijfelen. De Fransen springen wel eens al te luchtig om met het Europese eenheidsstreven, en wekken wel eens de indruk, dat zij alleen maar Europees zijn voor de meerdere glorie van Frankrijk zelf, of — wat nog erger is — ter camouflage van eigen interne zwakheid en steriliteit.